

FÖRSVARSMAKTEN

VARA 19:1

ALLMÄNNA VILLKOR FÖR VARA FÖRSVARSMAKTEN

1. **Tillämplighet**
- Dessa allmänna villkor gäller vid försörjning av varor till Försvarsmakten ("FÖRSVARSMAKTEN"). De tillämpas både vid enstaka köp och vid ramavtal. Avvikelser från dessa villkor måste avtalas skriftligen för att bli gällande.
2. **Definitioner**
- 2.1 "Avtalad Leveransdag" avser den dag som Parterna har avtalat att Vara ska levereras.
- 2.2 "Dokumentation" avser skriftligt material som behövs för att Vara ska kunna användas av FÖRSVARSMAKTEN eller av annan tilltänkt användare i avtalad omfattning och på avtalat sätt, t.ex. beskrivningar, bruksanvisningar, instruktioner och information.
- 2.3 "Fel" i Vara avser (i) avvikelser från vad som avtalats mellan Parterna beträffande konstruktion, material, funktion, tillverkning och arbete, (ii) avvikelse från vad FÖRSVARSMAKTEN med fog haft anledning att förvänta sig av Varan och som påverkar Varans avsedda användning eller ändamål eller (iii) Vara som inte tillverkats fackmannamässigt eller med den omsorg som FÖRSVARSMAKTEN hade anledning att förvänta sig.
- 2.4 "Försening" innebär att Leverantören inte har levererat Vara senast Avtalad leveransdag.
- 2.5 "Kontaktperson" avser den person/-er som utsetts av respektive Part för att ansvara för kontakterna mellan Parterna.
- 2.6 "Kontrakt" avser detta Kontrakt, inklusive bilagor och underbilagor.
- 2.7 "Leverantören" avser den Part som tecknat Kontrakt med FÖRSVARSMAKTEN för leverans av Vara.
- 2.8 "Part/Parterna" avser FÖRSVARSMAKTEN och/eller Leverantören.
- 2.9 "Underlag" kan, oavsett dess format, dokumentära kännetecken eller annat framställningssätt, omfatta, men är inte begränsat till, något av följande: specifikationer, ritningar och ritningsprocesser, uppfinningar och upptäckter oberoende av om de kan patenteras eller på annat sätt skyddas, tekniska beskrivningar och andra verk av teknisk natur, tekniskt dataunderlag och tillverkningsdataunderlag, källkod, processer, know-how, affärshemligheter, kommersiella dokument och planer.
- 2.10 "Varan" avser den avtalade produkten, utrustningen etc. inklusive Dokumentation och Underlag som ska levereras.
3. **Leverantörens huvudsakliga åtaganden**
- 3.1 Leverantören är väl medveten om Varans tilltänkta användningsmiljö och användningssätt. Leverantören garanterar att Vara är väl lämpad för sitt ändamål.
- 3.2 Leverantören ska inneha gällande och för branschen erforderliga och relevanta tillstånd för bl.a. tillverkning, handhavande, försäljning, transport m.m. avseende Vara enligt gällande lagstiftning och i övrigt gällande regler.
- 3.3 Leverantören ska lojalt och med omsorg leverera Vara i enlighet med Kontraktet och FÖRSVARSMAKTEN:s närmare instruktioner samt även i övrigt på bästa sätt tillvarata FÖRSVARSMAKTEN:s intressen. Leverantören ska ha all erforderlig kunskap och resurser för att fullgöra Kontraktet.
- 3.4 Leverantören ska leverera Vara på ett fackmannamässigt sätt, enligt vedertagna metoder och standarder samt med iakttagande av god sedvänja inom branschen. Leverantören ska följa lag eller annan författning, inklusive myndighetsföreskrift, samt i övrigt iaktta etiska normer och god sed.
- 3.5 Leverantören ansvarar för att dess personal har erforderlig kunskap och erfarenhet för att genomföra Kontraktet.
- 3.6 Leverantören ska utan dröjsmål, skriftligen påtala eventuella brister i specifikationen eller i material lämnat av FÖRSVARSMAKTEN, för att undvika att Varans avsedda användning blir lidande.
- 3.7 Leverantören ansvarar för att allt Underlag och all Dokumentation samt annan information som Leverantören tillhandahåller är fullständig och korrekt.
- 3.8 Leverantören ska utan dröjsmål informera FÖRSVARSMAKTEN om förhållanden som kan tänkas påverka uppfyllandet av Kontraktet.
- 3.9 Leverantören ska inhämta yttrande, begära godkännande eller tillstånd och göra de anmälningar som anges i Kontraktet eller som i övrigt måste anses ingå i Vara. FÖRSVARSMAKTEN ska, efter särskild överenskommelse, biträda Leverantören i sådant arbete.

4. **Leverans av Varan**
- 4.1 Leverantören ska leverera Varan enligt de villkor och vid de tidpunkter som anges i Kontraktet.
- 4.2 Transport och leverans av Varan ska ske i enlighet med gällande lagar och regler. Varan och dess emballage ska vara tydligt märkta med kontraktsnummer/inköpsordernummer och/eller vad som i övrigt framgår av Kontraktet.
- 4.3 Varan ska kunna kontrolleras av FÖRSVARSMAKTEN på Avtalad Leveransdag.
5. **Försening och påföljder vid försening**
- 5.1 Befarar Leverantören att Avtalad Leveransdag inte kan hållas ska Leverantören omedelbart skriftligen meddela FÖRSVARSMAKTEN. Leverantören ska ange orsaken till förseningen och, om möjligt, den tidpunkt då leverans beräknas kunna ske.
- 5.2 Underlåter Leverantören att lämna meddelande enligt punkt 5.1 har FÖRSVARSMAKTEN rätt till ersättning för de direkta kostnader som kunde ha undvikits om meddelandet lämnats i rätt tid, utöver rätt till vite enligt punkt 5.3.
- 5.3 FÖRSVARSMAKTEN är berättigad till vite för varje påbörjad sjudagarsperiod med en (1) procent av priset för den försenade delen, exklusive eventuell prisjustering, dock maximalt tolv (12) procent av priset.
- 5.4 FÖRSVARSMAKTEN äger rätt att efter eget val tillgodogöra sig upplupet vite antingen genom prisavdrag eller att framställa särskilt krav om betalning till Leverantören. Framställs sådant särskilt krav ska betalning ske inom 30 dagar från den dag kravet framställts.
- 5.5 Försening föreligger inte om Leverantören försenas eller hindras att leverera Varan på grund av förhållande som FÖRSVARSMAKTEN ansvarar för eller om Force majeure föreligger enligt avsnitt 14. Leverantören har i så fall rätt till motsvarande förlängning av leveranstiden.
6. **Fakturering och betalning**
- 6.1 Betalning sker mot faktura, förutsatt att denna innehåller de uppgifter som krävs enligt svensk rätt. På fakturan ska Leverantören alltid ange:
- faktureringsadress enligt Kontraktet, kontaktuppgifter, bankkontouppgifter,
 - FÖRSVARSMAKTEN:s kontraktsnummer och/eller inköpsordernummer,
 - Vara som fakturan avser, avtalat pris för Vara, totalt avtalat pris, mervärdesskatt i SEK när mervärdesskattelagen
- (1994:200) inte föreskriver annat, Avtalad leveransdag och mängd/antal/vikt/volym som leveransen omfattar samt Kontaktpersoner. Det ska också framgå om fakturan avser del- eller slutlikvid.
- mottagare inom FÖRSVARSMAKTEN/Försvarsmakten.
- Om leverans omfattar varor eller däri ingående delar från utlandet är Leverantören skyldig att förse FÖRSVARSMAKTEN och andra svenska myndigheter med de uppgifter som hanteringen av mervärdesskatt och tull kräver, så att FÖRSVARSMAKTEN direkt eller indirekt inte åsamkas onödiga kostnader. När så är påkallat är Leverantören även skyldig att i fakturan ange ECCN (Export Control Classification Number) per position samt uppgift om exporttillstånd eller exportlicens. Faktura anses inte ha inkommit till FÖRSVARSMAKTEN förrän sådana av FÖRSVARSMAKTEN begärda uppgifter har lämnats.
- 6.2 Leverantören får fakturera FÖRSVARSMAKTEN tidigast den dag Varan är levererad enligt villkoren i Kontraktet.
- 6.3 Villkor som tagits in i faktura ensidigt av Leverantören är inte bindande för FÖRSVARSMAKTEN.
- 6.4 Leverantören får inte ta ut fakturaavgifter eller liknande avgifter.
- 6.5 Betalning ska ske inom 30 dagar från det att fakturan har inkommit till FÖRSVARSMAKTEN. Vid dröjsmål med betalning av faktura har Leverantören rätt till dröjsmålsränta enligt räntelagen och annan lagstadgad förseningsersättning på fakturerat ostridigt belopp.
7. **Fel i Varan och garanti**
- 7.1 Leverantören garanterar att Varan är fri från Fel och ansvarar för Fel som FÖRSVARSMAKTEN upptäcker inom ett (1) år räknat från den tidpunkt Varan levererades till FÖRSVARSMAKTEN. FÖRSVARSMAKTEN ska reklamera Fel inom tre (3) månader från det att FÖRSVARSMAKTEN upptäckte Felet.
- 7.2 Leverantören ska skyndsamt avhjälpa Felet på egen bekostnad. Underlåter Leverantören att skyndsamt avhjälpa Felet äger FÖRSVARSMAKTEN rätt att själv eller genom annan låta avhjälpa Felet på Leverantörens risk och bekostnad. Är Felet av sådan

art, att det inte är lämpligt att utföra reparationer eller annat arbete där Varan finns, ska FÖRSVARSMAKTEN skicka tillbaka den felaktiga delen till Leverantören på dennes risk och bekostnad.

7.3 I utbyte levererad Vara eller del av Vara eller arbete garanteras på samma villkor och under samma förutsättningar som gäller för den ursprungliga Varan under en tid av ett (1) år. För Varans övriga delar förlängs garantitiden endast med motsvarande den tid under vilken Varan varit obrukbar till följd av Fel, som avses i detta avsnitt.

7.4 Leverantören ansvarar inte för Fel som Leverantören kan visa beror på något förhållande som FÖRSVARSMAKTEN ansvarar för.

7.5 FÖRSVARSMAKTEN:s eventuella granskning och godkännande av Leverantörens förslag, åtgärder eller handlingar befriar inte Leverantören från ansvar avseende Fel.

7.6 Oavsett vad som stadgas ovan i detta avsnitt gäller Leverantörens garantiförpliktelser inte för någon del av Vara längre än två (2) år från den ursprungliga garantitidens början.

8. Ägande- och nyttjanderätt m.m.

8.1 Underlag som överlämnats av FÖRSVARSMAKTEN ska vara FÖRSVARSMAKTEN:s egendom. Dock ska underlag som tillhör tredje man och som FÖRSVARSMAKTEN överlämnat till Leverantören med stöd av nyttjanderätt förbli tredje mans egendom. Leverantören får inte utan FÖRSVARSMAKTEN:s skriftliga medgivande använda, kopiera eller reproducera sådant underlag annat än för internt bruk i samband med avgivande av anbud till FÖRSVARSMAKTEN eller för utförande av arbete för FÖRSVARSMAKTEN:s räkning.

8.2 FÖRSVARSMAKTEN ska äga en i tiden och geografiskt obegränsad rätt att för egen del och för myndigheters inom Forsvarsdepartementets verksamhetsområde behov, innefattande deltagande i internationella insatser eller andra mellanstatliga samarbeten – utan särskild ersättning och utan hinder av immateriella rättigheter – nyttja och låta nyttja Underlag och Dokumentation för att ombesörja montage, installation, igångsättning, drift och underhåll (inbegripet löpande reparationer) av Varans alla delar.

8.3 Nyttjanderätten innefattar en rätt att kopiera, reproducera, sammanställa och översätta Underlag och/eller Dokumentation i den utsträckning som

behövs för nämnda nyttjande.

8.4 För Vara eller del av Vara som utvecklats särskilt för FÖRSVARSMAKTEN och där FÖRSVARSMAKTEN har bekostat utvecklingen, omfattar FÖRSVARSMAKTEN:s nyttjanderätt även en rätt att nyttja och låta annan nyttja Underlag och Dokumentation vid bl.a. upphandling samt utveckling, modifiering och tillverkning. FÖRSVARSMAKTEN ska meddela mottagande part om Leverantörens äganderätt.

8.5 Leverantören ska säkerställa att samtliga erforderliga immateriella rättigheter föreligger för att FÖRSVARSMAKTEN ska kunna nyttja Varan i avtalad omfattning och på avtalat sätt. Leverantören ansvarar för att nyttjande eller vidareupplåtelse som avses i detta avsnitt inte gör intrång i tredje mans rätt och att Underlag och Dokumentation ska kunna nyttjas i avtalad omfattning och på avtalat sätt.

8.6 Såvida inte annat har överenskommits mellan Parterna ska Leverantören vid anfordran eller senast i samband med slutleverans, leverera Underlag och Dokumentation till FÖRSVARSMAKTEN.

8.7 I fall där Vara eller del av Vara utvecklats särskilt för FÖRSVARSMAKTEN och där FÖRSVARSMAKTEN har bekostat utvecklingen får Underlag och Dokumentation inte överlåtas eller upplåtas till tredje man utan FÖRSVARSMAKTEN:s skriftliga medgivande. Vid överlåtelse eller upplåtelse av övrigt Underlag och Dokumentation ska Leverantören göra förbehåll för FÖRSVARSMAKTEN:s nyttjanderätt.

9. Immaterialrättsligt intrång

9.1 Leverantören ska hålla FÖRSVARSMAKTEN och/eller annan användare skadeslösa om krav riktas mot någon av dessa på grund av eventuellt intrång i immateriell rättighet.

9.2 Leverantören ska vid påtalat intrång på egen bekostnad, antingen genomföra modifieringar så att intrång inte längre föreligger eller träffa uppgörelse med rättighetshavaren. Om modifiering sker ska Leverantören svara för att avtalad funktion, prestanda och användbarhet inte försämras och att framtida användning inte fördras.

9.3 För det fall FÖRSVARSMAKTEN påtalar Leverantörens ansvar ska Leverantören på egen bekostnad biträda FÖRSVARSMAKTEN i eventuell rättegång där talan riktas mot FÖRSVARSMAKTEN eller annan användare.

9.4 Parterna ska hålla varandra informerade om anspråk på grund av påstått intrång i immateriell rät-

	tighet.		anbudet eller på annat sätt, i samband med upphandlingen och dessa uppgifter inte varit av oväsentlig betydelse för FÖRSVARSMAKTEN vid tecknandet av Kontraktet.
10.	Hantering av personuppgifter		
10.1	Leverantören är ansvarig för att den behandling av personuppgifter som Leverantören utför sker i enlighet med gällande lagstiftning.	12.3	Hävning ska för att vara giltig alltid ske genom skriftligt meddelande till den andra Parten.
10.2	För att FÖRSVARSMAKTEN ska kunna fullgöra sina åtaganden och upprätthålla adekvat säkerhetsnivå behandlar FÖRSVARSMAKTEN vissa personuppgifter om Leverantörens personal såsom namn, adress, personnummer, telefonnummer och i förekommande fall foto, behörighets-id, e-postadress och organisationstillhörighet.	12.4	Om FÖRSVARSMAKTEN häver Kontraktet ska Leverantören redovisa alla utförda leveranser i en slutrapport till FÖRSVARSMAKTEN.
		12.5	Om FÖRSVARSMAKTEN häver Kontraktet är Leverantören skyldig att ersätta de skador som FÖRSVARSMAKTEN lider till följd av hävningen, med de begränsningar som följer av avsnitt 13 nedan.
11.	Etiska riktlinjer, säkerhet och miljö		
	Leverantören ska vid genomförandet av Kontraktet följa tillämpliga lagar och förordningar inom områdena miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, antikorruption, jämställdhet och mångfald.	13.	Rätt till skadestånd och ansvarsbegränsning
		13.1	Part ansvarar för skada som denne åsamkar den andra Parten till följd av kontraktsbrott, säkerhetsbrist i Vara eller vårdslöshet.
12.	Hävning	13.2	Parts skadeståndsansvar omfattar inte indirekt förlust, såvida inte Part orsakat skadan genom uppsåt eller genom grov vårdslöshet.
12.1	Part har rätt att med omedelbar verkan häva hela eller delar av Kontraktet, om den andra Parten i väsentligt hänseende har brutit mot Kontraktet.	13.3	Skadeståndet är vidare begränsat till det högre av 100 procent av det sammanlagda totala beräknade priset enligt Kontraktet, exklusive prisavdrag, eller fem miljoner kronor. Begränsningen gäller inte om uppsåt eller grov vårdslöshet föreligger och inte heller vid ansvar för intrång i fall som avses i avsnitt 9.
12.2	FÖRSVARSMAKTEN har därutöver rätt att med omedelbar verkan häva hela eller delar av Kontraktet, om	13.4	Leverantören har inte rätt till ersättning för försenad betalning utöver vad som stadgas enligt punkt 6.5.
	a) Leverans inte fullgörs eller fullgörs för sent och detta inte beror på något som FÖRSVARSMAKTEN ansvarar för och förseningen överstiger en tredjedel av ursprunglig leveranstid eller förseningen har varat mer än tre (3) månader.	14.	Force Majeure
	b) Vara är felaktig och detta inte beror på FÖRSVARSMAKTEN eller på något förhållande på FÖRSVARSMAKTEN:s sida och Felet kan anses utgöra väsentligt kontraktsbrott, samt Leverantören inte avhjälpt Felet inom 30 dagar från det att FÖRSVARSMAKTEN underrättade Leverantören om Felet.	14.1	Om Parts fullgörande av sina åtaganden enligt Kontraktet förhindras på grund av följande omständigheter utanför Parts kontroll ska de anses utgöra befrielsegrund om de inträffar sedan Kontraktet slutits och Parts fullgörande av sina åtaganden enligt Kontraktet därigenom förhindras samt Parten inte skäligen kunde förväntas ha räknat med denna omständighet vid Kontraktets ingående och vars följder Parten inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit: allmän arbetskonflikt och varje annan omständighet såsom eldsvåda, översvämning, terroristattacker, krig, mobilisering eller oförutsedda militärinkallelser av motsvarande omfattning, rekvisition, beslag, uppror och upp-
	c) FÖRSVARSMAKTEN har skälig anledning att anta att kontraktsbrott enligt punkt a) och b) ovan som ger rätt till hävning, kommer att inträffa beträffande framtida leverans.		
	d) Leverantören försätts i konkurs, upptar ackordsförhandling eller försätts i likvidation eller annars kan antas ha kommit på obestånd.		
	e) Leverantören har lämnat oriktiga uppgifter, i		

lopp, allmän brist på transportmedel, allmän varubrist, allmän och varaktig inskränkning i fråga om drivkraft samt försening av leveranser från underleverantör till följd av sådan omständighet, som avses i detta avsnitt, när Leverantören eller underleverantör inte själv föranlett eller medverkat till hindret.

- 14.2 Part som önskar åberopa force majeure ska utan oskäligt dröjsmål lämna den andra Parten skriftligt meddelande härom.

Part får inte åberopa force majeure innan motparten beretts tillfälle till att i samförstånd hjälpa parten att övervinna problemen.

- 14.3 Förhindrad part ska vidta skäligen ansträngningar för att mildra omfattningen och effekten av hindret samt återuppta fullgörandet av åtagandet som förhindrats så snart detta praktiskt kan ske.

- 14.4 Om Leverantörens fullgörande av Kontraktet till väsentlig del förhindras för längre tid än tolv (12) veckor av befrielsegrund enligt punkt 14.1, Force majeure, får FÖRSVARSMAKTEN skriftligen avbeställa resterande leveranser enligt Kontraktet med omedelbar verkan. Om FÖRSVARSMAKTEN utnyttjar sin rätt att avbeställa är FÖRSVARSMAKTEN berättigad och skyldigt att överta sådan fullgjord del av Kontraktet som avser leverans vilken inte är behäftad med Fel och som utan omfattande åtgärder kan komma FÖRSVARSMAKTEN till nytta. FÖRSVARSMAKTEN ska i sådant fall utge ersättning till Leverantören motsvarande avtalat pris för övertagen del av Kontraktet. Vid avbeställning ska Leverantören redovisa alla utförda leveranser i en slutrapport till FÖRSVARSMAKTEN.

15. Försäkring

Det åligger Leverantören att på egen bekostnad teckna och vidmakthålla sedvanlig ansvarsförsäkring med betryggande ansvarsbelopp med hänsyn till Kontraktets art och omfattning. På begäran av FÖRSVARSMAKTEN ska Leverantören uppvisa kopia av försäkringsbrev.

16. Överlåtelse

Leverantören får inte överlåta Kontraktet utan att FÖRSVARSMAKTEN i förväg lämnat sitt skriftliga godkännande till överlåtelsen. FÖRSVARSMAKTEN har dock rätt att, helt eller delvis, överlåta Kontraktet till annan svensk statlig myndighet.

17. Ändringar och tillägg

Begäran om ändring eller tillägg ska framställas skriftligen till respektive Parts Kontaktperson. Ändringar och tillägg ska vara skriftliga och undertecknade av behörig företrädare för respektive Part.

18. Tvistelösning och tillämplig lag

Tvist angående tolkning och tillämpning av Kontraktet ska avgöras av Stockholms Tingsrätt med tillämpning av svensk rätt, utan hänsyn till lagvalsregler.
